

Referat fra møde i Binævnet den 13. oktober 2021

Deltagere:

Bodil Branner (formand)
Birte Boelt (Aarhus Universitet)
Annette Bruun Jensen (Københavns Universitet)
Arne Henriksen (Danmarks Biavlerforening)
Hanne Marie Pedersen (Danske Biavlernes Landsforening)
Jens Bjerre (Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere)
Svend Sejr (Dronningeavlereforeningen af 1921)
Lars Egelunn Nielsen (Erhvervsbiavlere)
Thomas Holst (Landbrug & Fødevarer, Frøsektionen)
Sune Obsen (Fødevarestyrelsen)
Ejgil Andersen (Miljøstyrelsen)
Sekretariat: Per Kryger (AU);
Landbrugsstyrelsen: Mette Kathrine Fjelstrup Justesen; Birgitte Lund (referent);
Under punkterne 4 og 5 deltog henholdsvis Olga V. Pedersen og Lene Larsen Nielsen.

Afbud fra:

Majken Sundahl (Danmarks Naturfredningsforening)

Punkt. 1 Velkommen

Formanden bød velkommen til alle med speciel velkomst til Sune Obsen som nyt medlem og repræsentant for Fødevarestyrelsen, Center for Dyresundhed.

Punkt 2. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt som følger:

1. Velkommen
2. Godkendelse af dagsorden
3. Meddelelser
 - a. Landbrugsstyrelsen (LBST)
 - b. Fødevarestyrelsen (FVST)
 - c. Miljøstyrelsen (MST)
 - d. Aarhus Universitet (AU)
 - e. Organisationerne
4. Det EU-støttede nationale biavlprogram under EU's fælles landbrugspolitik:
Nuværende forlængede periode og fremtidige CAP 2020+ (LBST)
5. Centralt BigårdsRegister (CBR): Obligatorisk registrering, status nuværende CBR og udvikling af fremtidigt system med interessentinddragelse (LBST)

6. Fælles proces og samarbejde i Binævnet med henblik på at vejlede biavlerne i spørgsmålet om eventuel konkurrence mellem honningbier og andre bestøvere (LBST og Binævn)
7. Eventuelt (Formanden)
8. Næste møde (Formanden)

Punkt 3. Meddelelser

a. Landbrugsstyrelsen:

Renparringsområder: Godkendelse af Agersø, Barsø og Mandø udløber ved udgangen af 2021, og i 2022 drejer det sig om udløb af 15 renparringsområder. I forbindelse med ansøgning er det vigtigt at tage højde for varigheden af godkendelses processen af hensyn til opslag i lokalaviser, høringsperiode mv. Listen med [Godkendte renparringsområder](#) ligger på Landbrugsstyrelsens hjemmeside, og herunder blanket til ansøgning og årsrapport.

Digitaliserede blanketter til ansøgning og årsrapport for renparringsområderne vil i 2022 afløse de nuværende fysiske papirblanketter og være tilgængelige via link på Landbrugsstyrelsen hjemmeside. Orientering vil blive udsendt.

Nyt Binævn: Proces vil blive i gang snarest, idet den nuværende periode for Binævnet udløber 31. oktober 2021.

Efteruddannelseskursus for kyndige biavlere: Der er udsendt brev fra Landbrugsstyrelsen til 251 kyndige biavlere om efteruddannelseskursus.

b. Fødevarestyrelsen: Samhandel med bier til andre EU-lande er omfattet af den nye dyresundhedslov, der trådte i kraft pr. 21. april 2021. Det betyder, at der kan være nye krav til certifikater for bier som skal flyttes mellem EU-lande. Det anbefales at kontakte de lokale veterinærkontrollenheder, der vil være behjælpelige med anvendelse af systemet, og afklaring af krav for samhandel.

c. Miljøstyrelsen: I forbindelse med natur- og biodiversitetspakken har aftalekredsen afsat 2 mio. kr. ifm. Miljøstyrelsens udarbejdelse af en national strategi for forvaltning af truede og rødlistede arter. Strategien vil dække både terrestriske og marine truede og rødlistede arter samt truede og rødlistede arter knyttet til ferskvand og tage højde for arter, der fremgår af nationale, EU- eller regionale rødlistes. Miljøstyrelsen vil inddrage relevante eksperter i medfør af aftale om forskningsbaseret myndighedsbetjening. Der udpeges en rådgivende gruppe med repræsentanter fra relevante interesseorganisationer: Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Dansk Ornitologisk Forening, Landbrug og Fødevarer, Verdensnaturfonden, Kommunernes Landsforening, Danmarks Jægerforbund, De Unge Biodiversitetsambassadører, Dansk Botanisk Forening, Det Grønne Kontaktudvalg, IUCN Nationalkomité og Naturstyrelsen.

d. Aarhus Universitet: *Efteruddannelseskursus for kyndige biavlere* bliver afholdt som webinar den 30. oktober 2021, og 121 kursister har tilmeldt sig. En stor del af de registrerede kyndige biavlere har således ikke tilmeldt sig, enkelte har bedt om udsættelse til 2022. Registrering som kyndig biavler for en ny periode er betinget af, at den kyndige biavler også gennemfører den praktiske del.

Kursus for nye kyndige biavlere: AU har modtaget 101 tilmeldinger. Kurset planlægges afholdt ultimo august, primo september 2022 ved AU i Flakkebjerg eller AU i Foulum.

Bipest: I 2021 er der anmeldt færre tilfælde af ondartet bipest end i 2020.

Projekter:

- Ph.d. afhandling om humlebier og honningbiers bestøvning af rødkløver. Eksempelvis under samme bestøvningsforhold gav tetraploide typer kun halvt så højt frøudbytte som diploide typer. De opnåede forskningsresultater bidrager til forståelsen af bestøvningens rolle i den reproduktive succes hos rødkløver. Den nye viden har betydning for forskningsområderne bestøvningsbiologi, styring af afgrødebestøvning og frøproduktion.
- Der etableres et nyt forsøg om blomsterstriber med undersøgelse af 25 arter i renbestand for deres blomstringstidspunkt og -intensitet.

Bestillinger via myndighedsbetjeningen fra Landbrugsstyrelsen:

- Årlig opgørelse over antal bifamilier klar til indvintring i Danmark i 2021 med henblik på indberetning til det EU-støttede nationale biavlprogram 2020 - 2022.

e. Organisationerne:

Danmarks Biavlerforening (DBF) oplyste, at biavlens fortsat er trængt på honningmarkedet.

Nordisk Baltisk møde med biavlere 27.-28. januar 2022. Landene har samme opmærksomhedspunkter, eksempelvis omkring det trængte honningmarked og ønsket om fælles regler for mærkning af honning ift. at kunne se honningens oprindelse. Danmark har højere vinterdødelighed blandt bierne sammenlignet med disse lande. *Læsø brun bi:* Arbejdet med den brune bi på Læsø er udfordret. Pt. specielt omkring foreningens lavpraktiske gøremål med husning af avlsforeningens materiel og derudover et generationsskifte, med vidensdeling og oplæring af nye biavlere.

Punkt 4. Det EU-støttede nationale biavlprogram under EU's fælles landbrugspolitik: Nuværende forlængede periode og fremtidige CAP 2020+ (LBST)

Landbrugsstyrelsen præsenterede punktet med en powerpoint præsentation (bilag).

Status blev gennemgået for det igangværende biavlprogram med syv igangværende projekter. De igangværende projekter, der har søgt om udvidelse og forlængelse, er alle blevet imødekommet. Biavlprogrammets 3. biavlsår, der starter 1. august 2021, forlænges med perioden 1. august 2022 til 31. december 2022.

Det nationale forslag til den fremadrettede CAP plan har været i offentlig høring til 6. oktober 2021 og skal sendes til Kommissionen inden 31. december 2021. Landbrugsaftalen, der blev indgået den 4. oktober 2021, indeholder finansiering til markedsordningen for bier, hvor der er afsat samlet 4,4 mio. kr. pr. år (50 pct. EU- og 50 pct. national finansiering), hvilket er en forøgelse ift. i dag, hvor beløbet er 2,6 mio. kr. pr. år. De fremtidige årlige tildelinger, forventes ikke justeret frem til 2027.

En tentativ tidsplan, for forberedelse af biavlsordningen under CAP planen, blev præsenteret. Der vil blive inviteret til en workshop i oktober-november 2021, nærmere information herom følger snarest.

Herefter fulgte en dialog i Binævnet omkring forskellige spørgsmål og anbefalinger til ordningen.

- *Ansøgning:* Tidspunkt for frist ift. indsendelse af nye ansøgninger. Forskellige udfordringer blev nævnt som sommerferie, spidsbelastning i biavlssæsonen, hensyn

til biavlsrytmen. Derudover blev muligheden for flere ansøgningsrunder nævnt med mulighed for projekter på alt fra et til tre års varighed.

Landbrugsstyrelsen oplyste, at Binævnets bemærkninger noteres, men erkendte, at der kan være udfordringer. Derudover foreligger de delegerede forordninger fra EU, der fastlægger de nærmere detaljer, ikke endnu. Det står dog fast, at midler kan ikke flyttes mellem årene. Landbrugsstyrelsen opfordrede potentielle ansøgere til at gøre sig relevante projektovervejelser ift. den fremadrettede ordning.

- Der blev opfordret til, at biavlens sikres de midler, der er afsat under ordningen.
- Universiteterne efterlyste muligheden for at kunne søge om overhead (OH) ifm. projektansøgninger.

Punkt 5. Centralt BigårdsRegister (CBR): Status for opfølgning i forhold til ny obligatorisk registrering (LBST)

Status: Landbrugsstyrelsen gennemgik status for det nuværende Centrale BigårdsRegister (CBR). Den 21. april 2021 blev det obligatorisk for alle biavlere at registrere sig og sine bier i CBR, da EU's nye dyresundhedslov trådte i kraft og samtidig fungerer det som registrering efter foder- og fødevarerlovgivningen. Der blev kommunikeret ud om det obligatoriske krav fra Landbrugsstyrelsen med faglig nyhed og pressemeddelelse den 21. april 2021. Det blev anbefalet at fortsætte denne kommunikation om registreringskravet via biavlsorganisationerne medlemsblade mv.

Hvis der opleves fejl i CBR, kan de fortsat meldes ind til Landbrugsstyrelsen.

Der blev spurgt ind til, hvad Landbrugsstyrelsen gør, hvis en biavler ikke vil registrere sig i CBR. Landbrugsstyrelsen oplyste, at der ikke foretages opsøgende arbejde i forhold til at kontrollere dette, men at det er biavlernes eget ansvar at registrere sig.

Opdatering af CBR: Landbrugsstyrelsen oplyste, at vi er i opstartsfasen med opdatering af CBR. Biavlerne vil blive inddraget løbende. Den 2. november 2021 med svar frist den 14. november sendes en elektronisk spørgeskemaundersøgelse om det nuværende CBR til alle biavlere, der i dag er registreret i CBR. Der opfordres til at dele spørgeskemaundersøgelsen til andre relevante. På baggrund af de indkomne besvarelser indkaldes til en workshop med kundeinddragelse i Landbrugsstyrelsen i København den 25. november kl. 9 – 12:30. Til workshoppen inviteres to fra hver biavlsorganisation og derudover et antal øvrige biavlere. Formålet med workshoppen er at give biavlerne mulighed for at bidrage med input til et opdateret system. På den baggrund vil Landbrugsstyrelsen udarbejde en kravspecifikation til et nyt system. Det forventes, at et opdateret system, vil være klar til ibrugtagning ved udgangen af 2022.

Biavlsorganisationerne rejste herefter ønsker til det nye system om, at det skal kunne anvendes både på PC og gerne med et tilbud om en app, og registrering skal være gebyrfrit. Endvidere anbefalede Offentlig Bisygdomsbekæmpelse, at i stedet for, at Landbrugsstyrelsen anvender ressourcer på at migrere data fra det nuværende CBR over i den nye løsning, bør alle biavlere registrere sig på ny. Landbrugsstyrelsen vil i forbindelse med det nye system tage stilling til spørgsmålet om, hvor mange gange årligt en biavler skal opdatere antal af registrerede bistader i CBR.

Punkt 6. Fælles proces og samarbejde i Binævnet med henblik på at vejlede biavlerne i spørgsmålet om eventuel konkurrence mellem honningbier og andre bestøvere

Indledningsvis oplyste Landbrugsstyrelsen, at punktet var medtaget som et ønske fra Danmarks Biavlerforening, og bragt videre af fødevareministeren til sekretariatet for Binævnet med henblik på at drøfte emnet på Binævnmødet i dag. Landbrugsstyrelsen ville således facilitere og understøtte en konstruktiv dialog i forhold til at høre Binævnets, og herunder biavlorganisationernes, behov og ønsker for at opnå et fagligt grundlag i forhold til fremadrettet at kunne vejlede biavlerne i spørgsmål om eventuel konkurrence mellem honningbier og andre bestøvere.

Som baggrund for dialogen havde Landbrugsstyrelsen forud for mødet samlet diverse relevant materiale om forløbet indtil nu.

Der fulgte en konstruktiv dialog i Binævnet med fokus på behov, ønsker og videre proces. Debatten, hvorvidt der i visse perioder kan være konkurrence mellem honningbier og andre bestøvere, går ikke på landbrugsområderne, men er rettet mod naturområderne og herunder lyngområderne.

Behov og ønsker

Omkring denne verserende debat er der behov for at vejlede biavlere, kommuner og omverdenen. Der er brug for klare kommunikations- og retningslinjer om emnet og samtidig at fortsætte kommunikationsarbejdet med at signalere indsatsen for at beskytte de truede bestøvere. Biavlerne tager problemstillingen alvorligt og er opmærksomme på, at der kan være konkurrence i visse perioder af honningbiernes trækperiode, hvis der sættes for mange bistader op i et område med sårbare vilde bier. Der er derfor behov for at klarlægge, hvor der mangler viden.

Blandt andet er der endvidere behov for at undersøge, hvilke konsekvenser fjernelse af honningbier fra f.eks. naturnationalparker og lyngheder vil medføre for vilde planter som fødegrundlag for fugle og andre dyr.

Honningbier har også behov for at kunne trække på føderessourcer på naturarealerne.

Biavlens er lydhør og bidrager gerne med, hvad det er nødvendigt at gøre for at beskytte de truede vilde bier.

Videre proces

Kommunikation til omverdenen.

Forslag til kodeks blandt biavlere ift. biavl inden for områder med sårbare bier og derved signalere indsats for at beskytte truede arter.

Det blev oplyst, at en ny DCE workshop er planlagt den 25. – 26. januar 2022.

Punkt 10. Eventuelt

Intet at tilføje under eventuelt.

Punkt 11. Næste møde

Formanden foreslog næste Binævnmøde afholdt onsdag den 16. marts 2022.